

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Wilno w końcu marca pozbędzie się mazutu **str. 2**
- Sejm przedłużył stan wyjątkowy **str. 3**

Rota

- Spektakularny sukces „Wilenki” **str. 1**

- O wyborach, winie i mowie nienawiści **str. 4**
- Zamach w kościele św. Katarzyny wciąż budzi kontrowersje **str. 21**

PRENUMERATA

2023

**Do 19 marca
trwa prenumerata
na kwiecień
2023 roku.**

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

„Kaziuczkowi Niemenczyńskiemu” pogoda nie była przeszkodą

Zbliżać i łączyć, a nie dzielić

FOT. MAARIAN DZWINEL

Mimo chłodnej i deszczowej pogody w sobotę, 11 marca, na głównej ulicy Niemenczyna było głośno, hucznie, wesoło i kolorowo – odbył się tu tradycyjny jarmark „Kaziuczek Niemenczyński”.

W centrum Niemenczyna, na ulicy Świętojańskiej, na kupujących czekały stragany z towarami

mi rzemieślniczymi i żywnością. Można było podziwiać wyroby (Dokończenie na str. 6)

„To antyeuropejski skandal” – poseł Czesław Olszewski z AWPL-ZChR o coraz bardziej bezpardonowym angażowaniu się LRT w procesy polityczne

FOT. KANCELARIA SEJMU

„To antyeuropejski skandal” – tak Czesław Olszewski, poseł na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, ocenił podczas konferencji prasowej w parlamencie fakt, że litewski publiczny nadawca radio-telewizyjny (LRT) coraz bardziej bezpardonowo angażuje się i próbuje wpłynąć na procesy polityczne w kraju. Mimo że jest utrzymywany głównie z podatków obywateli Litwy, którzy mają różne poglądy polityczne.

(Dokończenie na str. 5)

Marszałek Sejmu RP poruszyła temat polskiej mniejszości na Litwie

Wiele nas łączy...

W sobotę, 11 marca, w drugim dniu oficjalnej wizyty w Wilnie, marszałek Sejmu RP Elżbieta Witek wraz z posłami z Polsko-Litewskiej Grupy Parlamentarnej uczestniczyła w uroczystym posiedzeniu litewskiego parlamentu z okazji Dnia Odzyskania Niepodległości Litwy. Polska delegacja spotkała się także z prezydentem Litwy Gitanasem Nausėdą.

(Dokończenie na str. 3)

FOT. ALEKSANDER ZIELIŃSKI

Spotkanie z ekipą filmową w Centrum Kultury w Nowej Wilejce

Co się kryje za zwrotem: „U mnie wszystko w porządku”?

Międzynarodowy Dzień Kobiet oraz zbliżający się Międzynarodowy Dzień Szczęścia społeczności Litewskiej Służby Probacji, której przeważającą część stanowią funkcjonariuszki i specjalistki, postanowiła uczcić poświęcając czas tematowi dobrostanu psychicznego.

Idealna, silna, wzorowa, potrafiąca zrobić wszystko – czy rzeczywiście taka kobieta jest szczęśliwa? Odpowiedzi na te pytania szukali pracownicy Litewskiej Służby Probacji 13 marca br. podczas zorganizowanej w Centrum Kultury w Nowej Wilejce projekcji-dyskusji psychoedukacyjnej „U mnie wszystko w porządku”. Dyskusję o filmie moderowali producentka, współautorka scenariusza i aktorka Gabija Siurbytė oraz reżyser filmu Ernestas Jankauskas.

Na film o kobiecie-naukowcu, która ze wszystkich sił stara się utrzymać wizerunek kobiety ide-

alnej, zaproszono również mężczyzn – przed wypaleniem bowiem nikt nie jest zabezpieczony.

Imprezę zorganizował zespół Wileńskiego Regionalnego Oddziału Litewskiej Służby Probacji, którego działalność obejmuje samorządy rejonów wileńskiego, solecznickiego, trockiego, wiłkomierskiego, szyrwinckiego, święciańskiego oraz samorządu Elektrėnai. Na poświęcenie czasu dobrostanowi psychicznemu pracowników zaproszono również

partnerów socjalnych: pracowników socjalnych, przedstawicieli policji, sądów, samorządów, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, z którymi łączy wspólna praca w udzielaniu pomocy tym, którzy zblądzili – by się zmienili i nie popełniali więcej czynów przestępczych. Organizatorzy mają nadzieję, że wszyscy uczestnicy imprezy zwrócą uwagę na swoje samopoczucie i poświęcą więcej czasu na samoanalizę i dobry stan emocjonalny.

Nietradycyjne zajęcia edukacyjne w muzeach Wilna

10 marca w ramach projektu „Co wiesz o Litwie?” uczniowie klas 1-4 Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdach udali się do Wilna.

W stolicy zwiedzili Pałac Władców, gdzie pogłębili swą wiedzę z historii Litwy. Podziwiali bogaty wystrój komnat pałacu, pięknie tkane dywany, kafłowe piece oraz portrety władców litewskich. Wiele dowiedzieli się też o życiu biednych ludzi, o ich bycie i codziennych zajęciach. Mury pałacu mówiły same za sie-

bie o tym, jak dawna sięgają początki naszej stolicy, jak wiele widziały w ciągu ubiegłych stuleci, jak dużo znanych władców miały.

Wycieczkę uwieńczyło oglądanie współczesnego wyglądu Wilna. Uczniowie porównywali wygląd starego miasta i jego dzisiejsze oblicze.

Następnie mali podróżnicy udali się do Wileńskiego Muzeum Sztuki Stosowanej. Tam mieli możliwość podziwiać wystawę mebli. Były to stare eksponaty, wykonane z trofeji myśli-

wych, z drzewa, skóry, plastiku, metalu. Oczarowywały one swą niepowtarzalnością.

Po oglądaniu ekspozycji uczniowie mieli zajęcia edukacyjne, podczas którego sami własnoręcznie wykonali magnesiki w postaci kanap, krzeseł i stołów.

Nietradycyjne lekcje w muzeach zostawiły wiele wrażeń i chęć głębszego poznawania historii naszego kraju.

Anna Fedorowicz,
nauczycielka klas początkowych

Wilno w gronie najbardziej perspektywicznych miast Europy

Wilno znów cieszy dużym zainteresowaniem na targach nieruchomości MIPIM. Na największych na świecie targach nieruchomości w Cannes mer litewskiej stolicy Remigijus Šimašius 14 marca odebrał 10 nagród w kategorii miast średniej wielkości.

W rankingu magazynu „fDi Intelligence”, będącego sekcją „Financial Times”, Wilno zdobyło najwięcej nagród w kategorii miast średniej wielkości, ocenianych w obszarach potencjału gospodarczego, przyjaznego otoczenia biznesu, strategii inwestycji zagranicznych i przyciągania kapitału ludzkiego. Nawet w trzech kategoriach Wilno wypadło lepiej niż przed rokiem.

W kategorii „potencjał gospodarczy” Wilno awansowało z trzeciego miejsca na drugie, w kategorii „otoczenie przyjazne dla biznesu” – z miejsca szóstego na trzecie, w kategorii „przyciąganie kapitału ludzkiego” – z miejsca trzeciego na drugie, a w kategorii „strategia przyciągania bezpośredniej inwestycji zagranicznych” zachowało drugie miejsce. W ogólnej kategorii średnich miast przyszłości Wilno uplasowało się na drugim miejscu. Pierwsze miejsce zajął Zurych.

Ranking „fDi Intelligence” ocenia miasta pod względem innowacyjności i zdolności dostosowania się do warunków rynkowych.

Na podst. vilnius.lt

Wilno w końcu marca pozbędzie się mazutu

Wileńskie Sieci Ciepłownicze (VŠT) poinformowały, że od końca marca nie będą już używać niskosiarkowego oleju opałowego, czyli mazutu, do produkcji ciepła, który jest używany w stolicy od końca listopada. W tym sezonie grzewczym wykorzystano cztery ładunki oleju opałowego niskosiarkowego, łącznie 64 tys. ton.

Niskosiarkowy olej opałowy zastąpił bardzo drogi na rynku gaz ziemny ze względu na kryzys surowców energetycznych i uzupełnił inne stosowane już rodzaje paliw. Od dwóch miesięcy na rynku gazu ziemnego notuje się stabilne ceny, dlatego VŠT wraca do tego rodzaju paliwa.

W marcu cena ogrzewania w Wilnie pozostała najniższa spośród największych miast kraju i wyniosła 6,97 centów/kWh bez VAT. To o 30 proc. mniej niż w marcu 2022 roku. Od września cena ciepła w stolicy spadła o ponad połowę, tj. o 56 proc. (16,11 ct/kWh bez VAT we wrześniu 2022 roku, 6,97 ct/kWh bez VAT w marcu 2023 roku).

Przed sezonem grzewczym VŠT zainwestowało w remont infrastruktury niezbędnej do spalania mazutu. Odbudowana infrastruktura zostanie zdemontowana dopiero po zakończeniu wojny na Ukrainie prowadzonej przez Rosję. Zapewniając w ten sposób, że niezbędne ciepło i ciepła woda dotrą do domów mieszkańców Wilna nawet w przypadku zmiany sytuacji geopolitycznej.

Według wstępnych obliczeń, w tym sezonie grzewczym 56 proc. paliwa wykorzystywanego do produkcji ciepła to biopaliwo i energia cieplna zakupiona od niezależnych wytwórców ciepła, 36 proc. – olej opałowy niskosiarkowy, 7 proc. – gaz ziemny, 1 proc. – olej napędowy.

Planuje się, że w 2023 roku zostanie uruchomiony blok biopaliwowy w wileńskiej elektrociepłowni zarządzanej przez firmę „Ignitis grupė”, więc w kolejnym sezonie grzewczym większość ciepła w Wilnie będzie produkowana z biopaliw.

Fot. **Marlena Paszkowska**

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Wiele nas łączy...

(Dokończenie ze str. 1)

– Bardzo się cieszę, że byli ze mną parlamentarzyści, zarówno z partii rządzącej, jak i z opozycji, ponieważ tematy, które poruszyliśmy, są naprawdę bardzo ważne w świetle trudnej sytuacji geopolitycznej i tego, co dzieje się za naszą wschodnią granicą – powiedziała marszałek Sejmu RP dziennikarzom podczas briefingu prasowego podsumowującego wizytę. Podczas rozmów w Wilnie marszałek Sejmu RP poruszyła także temat polskiej mniejszości na Litwie, w tym problemów z dostępem do nauki w języku polskim.

Marszałek Sejmu RP wraz z posłami z Polsko-Litewskiej Grupy Parlamentarnej Iwoną Arent, Kazimierzem Matuszkiem, Tadeuszem Aziewiczem i Tomaszem Głogowskim, wzięła udział w uroczystej sesji Sejmu Republiki Litewskiej, zorganizowanej dla uczczenia Dnia Odrodzenia

Niepodległości Litwy. – Gdy słuchałam wystąpienia, miałam wrażenie, że dokładnie to samo myślę o tych czasach, kiedy walczyliśmy o wolność. Mamy tę samą przeszłość, wiele nas łączy, także ta tragiczna i dramatyczna historia, kiedy byliśmy pod wpływem sowieckim. I ta walka o niepodległość, która kosztowała czasami życie, opłacała się. Dzisiaj jesteśmy wolnymi narodami, ale za naszą wschodnią granicą toczy się wojna – stwierdziła Elżbieta Witek w rozmowie z przedstawicielami mediów.

Delegacja Sejmu spotkała się z prezydentem Gitanasem Nausėdą. Rozmawiano o przygotowaniach do lipcowego szczytu NATO w Wilnie, współpracy w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego i jego rozszerzeniu, a także o polsko-litewskiej współpracy dwustronnej. Rozmówcy wyrazili także nadzieję, że w

wileńskim szczycie NATO jako pełnoprawni członkowie sojuszu, będą mogli uczestniczyć Finlandia i Szwecja. – Polska jest stawiana za wzór, jeśli chodzi o wydatki na obronność – stwierdziła marszałek Sejmu RP.

Podczas rozmów w Wilnie marszałek Sejmu RP poruszyła także temat polskiej mniejszości na Litwie, w tym problemów z dostępem do nauki w języku polskim. – Nie ustaniemy w rozmowach i propozycjach, by ten temat był podjęty i rozwiązany – podkreśliła Elżbieta Witek. Jak dodała, kwestia ta powinna być podejmowana także w dwustronnych kontaktach między parlamentaryzami.

Ostatnim punktem wizyty w Wilnie był udział w tradycyjnej ceremonii podniesienia flag trzech państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii, na placu Niepodległości przed siedzibą litewskiego Sejmu.

Lidl otworzy nowy sklep w Wilnie

16 marca sieć detaliczna „Lidl” otworzy swój kolejny sklep w Wilnie. Nowy sklep „Lidl” będzie czynny w dzielnicy Karolinki przy ul. L. Asanavičiūtės 1H.

Będzie to już czwarty sklep „Lidl” otwarty w tym roku i z kolei 22. sklep tej sieci w Wilnie.

W dniu otwarcia sklep będzie czekał na klientów od godz. 8.00, ale normalnie będzie czynny w godz. 7-22.

W sklepie zatrudniono około 30 pracowników, zamontowano 11 kas, w tym 6 samoobsługowych.

Nowy sklep „Lidl” otworzy swoje podwoje w pobliżu Parku Bajek. Sieć handlowa uporządkowała opuszczony wcześniej teren garażowy, który od teraz będzie atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców miasta. Otwarcie nowego sklepu przyczyniło się do poprawy infrastruktury drogowej Wilna: ułożono nowe ścieżki dla pieszych i rowerzystów, łączące ul. L.

Asanavičiūtės z zachodnią i północną częścią działki sklepu „Lidl”. Jest też nowo wybudowana droga dojazdowa.

Aby uchronić mieszkańców przed ewentualnym hałasem podczas rozładunku towaru, zamontowano częściowo zadaszoną rampę przeładunkową. Zamontowano również nowe oświetlenie ścieżek pieszych i rowerowych oraz postawiono ławki.

Wokół sklepu posadzono oko-

ło 900 różnych krzewów i drzew. Zachowano również wszystkie drzewa, które rosły na terenie – uratowane drzewa zostały przesadzone na sąsiednich obszarach, inne pozostały na swoich miejscach na działce sklepu. Dlatego przy wejściu do sklepu klientów witać będzie blisko 16-metrowa brzoza.

Na Litwie obecnie działa 68 sklepów „Lidl”.

Fot. Marlena Paszkowska

Sejm przedłużył stan wyjątkowy

Sejm po raz kolejny przedłużył ogólnokrajowy stan wyjątkowy.

Obecnie wprowadzony stan wyjątkowy obowiązuje do 16 marca godziny 24.00.

Ze względu na stan wyjątkowy ograniczany jest wjazd obywateli Federacji Rosyjskiej przez zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na Litwę. Wpuszczani są tylko ci obywatele Rosji, którzy spełniają kryteria określone przez Rząd.

Za uchwałą Sejmu o przedłużeniu stanu wyjątkowego głosowało 80 posłów, przeciw było 16, a od głosu wstrzymało się 27 parlamentarzystów.

Po ataku Rosji na Ukrainę prezydent Litwy 24 lutego 2022

roku dekretem wprowadził stan wyjątkowy na całym terytorium Litwy na okres od 24 lutego godz. 13.00 do 10 marca godz. 24.00. Tego samego dnia Sejm uchwałą zatwierdził tę decyzję prezyden-

ta. Stan wyjątkowy w związku z działaniami Rosji, które zagrażają podstawowym interesom bezpieczeństwa narodowego Litwy, był przedłużany co trzy miesiące.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Nie żyje były proboszcz kościoła św. Jana Bosko w Wilnie

Zmarł salezjanin ksiądz Mykolas Petravičius (1936-2023). Był proboszczem w kościele św. ks. Jana Bosko w Wilnie w latach 1995-2003.

Mykolas Petravičius urodził się 15 sierpnia 1936 roku we wsi Užkibiškės (rejon ignaliński). Szkołę średnią zakończył w Wilnie. Po odbyciu służby wojskowej rozpoczął studia wieczorowe na Kowieńskiej Politechnice, jednocześnie pracował jako technik w Wileńskim Głównym Zarządzie Energetyki.

W 1963 roku wstąpił do seminarium duchownego w Kownie. Święcenia kapłańskie otrzymał 22 maja 1968 roku i został skierowany do parafii w Dubiczach (rejon orański) jako administrator. Od 1991 roku był proboszczem w Olkienikach (rejon ignaliński).

Dwa lata później złożył pierwsze śluby w Towarzystwie Salezjańskim im. św. ks. Jana Bosko na Litwie.

Po przeniesieniu się litewskich salezjanów do Wilna, do parafii św. ks. Jana Bosko, i po wyjeździe za granicę ks. Izidoriusa Sadauskasa SDB, w 1995 roku ks. Mykolas Petravičius został mianowany proboszczem parafii św. ks. Jana Bosko.

Ks. Mykolas Petravičius złożył śluby wieczyste salezjanina w 2000 roku. W czasach sowieckich ks. Mykolas popadł w niełaskę władz, ponieważ ryzykując bardzo przyczynił do odrodzenia parafii w Pielasie na Białorusi i odzyskania kościoła.

Ks. Mykolas był proboszczem parafii św. ks. Jana Bosko w Wilnie do 2003 roku, a następnie – wikariuszem.

Poświęcając swoje serce i zdrowie, zdobył szacunek i miłość wszystkich parafian. W ostatnich latach jego stan zdrowia pogorszył się, ale to nie przeszkodziło mu w prowadzeniu życia modlitewnego i, na ile pozwalało na to słabe zdrowie, w uczestnictwie w działalności wspólnoty salezjańskiej. W ostatnich miesiącach życia kilka razy był hospitalizowany z powodu infekcji dróg oddechowych.

Na podst. vilnensis.lt

Nie będzie już lotów z Wilna do Gdańska

Irlandzkie tanie linie lotnicze „Ryanair” odwołały kolejny lot z lotniska w Wilnie. Tym razem „Ryanair” nie będzie już latał do Gdańska. W wyszukiwarce widać tylko jeden lot, który będzie zrealizowany 30 marca.

„Ryanair” obsługuje loty z Wilna do Gdańska od wiosny 2022 roku.

Przypominamy, że jeszcze w styczniu „Ryanair” zapowiedział, że od początku przyszłego sezonu letniego nie będzie już latał na dwóch trasach i będzie latał rzadziej na 11 trasach – łączna częstotliwość dotychczasowych i planowanych lotów zmniejszy się o 30 proc.

Linie lotnicze zareagowały w ten sposób na decyzję Portu Lotniczego w Wilnie o podniesieniu od stycznia podatków o 28 proc.

Szczyt NATO w Wilnie. Zabraknie miejsc w hotelach

Wilno aktywnie przygotowuje się do przyjęcia gości szczytu NATO. Szacuje się, że do Wilna przyjedzie około 3 tys. gości wysokiego szczebla oraz blisko 2 tys. dziennikarzy i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Miejsca nie starczy dla wszystkich – już trwają rozmowy z hotelami w innych miastach.

Obecnie niektóre hotele w stolicy są już w pełni zarezerwowane na 11-12 lipca. W związku z tym turyści będą musieli wybrać inny termin zwiedzania Wilna lub poszukać innych możliwości noclegowych.

Miejsc w wileńskich hotelach nie wystarczy dla wszystkich gości szczytu, dlatego litewskie MSZ już współpracuje z hotelami w miastach wokół Wilna, m.in. w Kownie i Trokach. Zgodnie z praktyką międzynarodową do samego Wilna przyjedzie 45-50 delegacji najwyższego szczebla.

Podczas szczytu ruch w centrum i na głównych ulicach Wilna zostanie sparaliżowany. Władze miasta wstrzymają wszelkie prace remontowe. Do kierowania setkami konwojów zostanie użyte wojsko.

NOWINY znad Solczy

Podsumowanie „Europejskiego Inkubatora Kulinarnego” w Ciechanowie

Smaki trzech krajów

Fundacja edukacyjno-sportowa reGeneracja wraz z Partnerami: Centrum Kultury w Solecznikach z Litwy oraz Fundacją Privada Centre i Energia z Hiszpanii realizuje międzynarodowy projekt „Europejski Inkubator Kulinaryny. Dziedzictwo kulinarne, które łączy, inspirowa i rozwija” sfinansowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Edukacja Dorosłych.

Głównym założeniem ww. projektu jest stworzenie oferty warsztatowej, która posłużyć ma do rozwijania zdolności osób dorosłych, seniorów, a także osób pracujących z nimi oraz skomponowanie zbioru przepisów kulinarnych, które będą efektem połączenia smaków trzech krajów i doświadczenia partnerów. Dzięki temu powstaną wcześniej nieopublikowane zdrowe kompozycje smakowe, wykorzystujące zasady „zero waste” i zdrowego odżywiania.

W tym celu grupy uczestników z Litwy, Hiszpanii i Polski wizytowali się wzajemnie i pracowali warsztatowo, aby efekty ich pracy już wkrótce rozpowszechnić na stronach internetowych Fundacji oraz w social mediach. Dlatego warto śledzić funpage Fundacji i Partnerów oraz funpage dedykowany projektowi: <http://erasmus.eik.regeneracja.org.pl>

Aby jeszcze bardziej wybrzmiała skala tego przedsięwzięcia w sali konferencyjnej Hali Sportowo-Widowskiej w Ciechanowie, została zorganizowana konferencja podsumowująca zatytułowana „Międzynarodowo kulturalni”, na którą pozyskano dofinansowanie ze środków Urzędu Miasta Ciechanów.

Była to okazja nie tylko do rozmów o mazowieckich kulinariach, ale również do promocji miasta Ciechanów i integracji z lokalnymi mieszkańcami, bowiem na konferencji była delegacja z Litwy, zaś transmisja na żywo pozwoliła na uczestniczenie w niej również hiszpańskiej grupie projektowej oraz obserwatorom.

Wśród pozostałych uczestników spotkania byli, m.in. przedstawiciele Urzędu Miasta Ciechanów, reprezentanci jednostek samorządowych, domów kultury, ośrodków pomocy społecznej, stowarzyszeń, edukatorzy pracujący z osobami dorosłymi, członkowie organizacji pozarządowych oraz seniorzy, którzy chcą rozwinąć swoje kompetencje z wykorzystaniem dziedzictwa kulinarnego, kulturowego, regionalnego i zasobów z tym związanych.

Podczas konferencji była okazja do wysłuchania:

- prelekcji przedstawicieli Mazowieckiej Michy Szlacheckiej - kulinarnego szlaku Mazowsza

- prelekcji Dyrektorki Banku Żywności w Ciechanowie Doroty Jezierskiej pt. „Społeczności nie marnują”, stanowiącej opis dobrych praktyk wdrożonych przez miasto Ciechanów w zakresie idei „zero waste”;

- prelekcji Małgorzaty Iwańskiej dotyczącej tradycji kulinarnych, najczęściej spożywanych potraw w regionie oraz zagadnień z dietyki.

Pomiędzy powyższymi wystąpieniami, uczestnicy konferencji mieli przyjemność wysłuchania coverów w wykonaniu lokalnych młodych artystów, tj. zespołu „Kucanki”, który zrobił ogromne wrażenie na przybyłych gościach.

To pierwszy tego typu projekt realizowany przez Fundację reGenerację i nie ostatni. Dlatego warto polubić fundacyjny profil na Facebooku i być na bieżąco.

Fundacja reGeneracja

Stronę przygotował Andrzej Kołosowski

Dobiegły końca krajowe eliminacje XXXIV Olimpiady Literatury i Języka Polskiego

„Nigdy od ciebie, miasto..”

Tegoroczna olimpiada języka ojczystego była poświęcona 700-leciu Wilna, a mottem były słowa noblisty Czesława Miłosza „Nigdy od ciebie, miasto, nie mogłem odjechać”. W finałowych zmaganiach polonistycznych wzięło udział 29 uczniów, w tym 8 reprezentowało rejon solecznicki.

Uczestników olimpiady oraz ich nauczycieli zaproszono do wileńskiego Ratusza, gdzie odbyła się uroczystość podsumowania konkursu. Komisja wyłoniła 6 laureatów i 4 wyróżnionych. W kwietniu będą oni reprezentowali Litwę w zawodach ogólnopolskich na LIII Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie. W konkursie doskonale się spisali przedstawiciele rejonu solecznickiego:

Dyplom Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu RL 3 stopnia został przyznany:

Justynie Bogdiun, Gimnazjum w Ejszyszkach (nauczycielka Wacława Iwanowska),

Danielowi Daukszewiczowi, Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wacie (nauczycielka Aleksandra Bojarin).

Wyróżnienia Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu RL zostały przyznane:

Gabrieli Jankowskiej, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach (nauczycielka Bożena Bandalewicz),

Augustynowi Ozarowskiemu, Gimnazjum im. Michała Ba-

lińskiego w Jaszunach (nauczycielka Krystyna Turkot).

Gratulacje uczestnikom, zwycięzcom i nauczycielom złożyli mer Samorządu Rejonu Solecznickiego Zdzisław Palewicz i kierowniczka wydziału oświaty i sportu rejonu Regina Markiewicz. Uczestnicy i nauczyciele otrzymali dyplomy oraz prezenty. Gratulujemy laureatom i życzymy powodzenia w Warszawie.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Nowa przestrzeń dla młodzieży w Centrum Kultury

Koncepcja jest dopracowana

Już wkrótce w Solecznikach zacznie działać otwarta przestrzeń dla młodzieży. Powstaje ona na pierwszym piętrze Centrum Kultury w Solecznikach, w pomieszczeniu byłej kawiarni – informuje Samorząd Rejonu Solecznickiego.

Przytulna, jasna, kolorowa przestrzeń będzie służyć młodym ludziom. Tutaj będą mogli się spotykać, spędzać wieczory, grać w planszówki, oglądać filmy i realizować własne inicjatywy. Dla wygody młodzieży sala podzielona jest na kilka stref. W jednej strefie są stoły z krzesłami, tu będzie można grać w gry planszowe, organizować tzw. bitwy mózgow i inne zajęcia. W drugiej części znajdują się fotele i stoliki, przeznaczone dla większego relaksu i nieformalnych rozmów. Ponadto Centrum Kultury w Solecznikach udostępniło też minikuchnię, w której młodzież może zaparzyć

herbatę. Nie zabraknie również bezpłatnego łącza internetowego. Obecnie powstaje ostateczna koncepcja działalności otwartej przestrzeni dla młodzieży i rozważane są godziny jej otwarcia.

„Ważne jest to, aby młodzi ludzie sami zaangażowali się w tworzenie tej przestrzeni. Malowane przez nich obrazy zdobiją ściany. Rysunki, które nie mieściły się na ścianach, przeniesiemy na roletę, która powinna dotrzeć w najbliższym czasie. Ta przestrzeń

jest przeznaczona dla młodych ludzi, oni będą tu gospodarzami, będą za nią odpowiedzialni, stworzą zasady zwiedzania” – mówi Grażyna Zabarauskaitė, dyrektorka Centrum Kultury w Solecznikach. W tworzeniu rysunków dla młodzieży pomagała Anna Szpadińska – Koss, gdańska artystka, kierowniczka letniej szkoły artystycznej w Solecznikach.

Nowa przestrzeń dla młodzieży ma być otwarta już wkrótce.

W Solecznikach można obejrzeć wystawę palm podwileńskich

Symbol Wileńszczyzny

Palma jest tradycyjnym symbolem Wileńszczyzny. W Niedzielę Palmową niesiemy do kościoła palmy o różnych kształtach – tzw. „waleczki”, rozłożyste, płaskie, figuralne czy dywanowe. Właśnie takie można zobaczyć na wystawie „Palmy podwileńskie”, ekspozycji w Centrum Kultury w Solecznikach.

Na wystawie prezentowane są palmy, uwite przez podwileńskie palmiarki, które pielęgnują i upowszechniają tradycyjne

rzemiosło naszych przodków.

Przy każdej eksponowanej palmie podana jest szczegółowa informacja o symbolice, zwyczajach, rodzajach palm itp. Zwiedzający mają też okazję obejrzeć filmik o zwyczaju smagania palmą w Niedzielę Palmową. Do dziś wielu z nas wypowiada tego dnia słowa „Palma bije nie zabije!”, życząc zdrowia.

Na wystawie można też zobaczyć, jak palmy były trzymane w domu – schowane za obrazem świętych. Chętni mogą spróbować

stworzyć własną palmę przy stanowisku interaktywnym.

Wystawę można oglądać do 11 kwietnia w dni powszednie od godz. 8.00 do 17.00.

„To antyeuropejski skandal” – poseł Czesław Olszewski z AWPL-ZChR o coraz bardziej bezpardonowym angażowaniu się LRT w procesy polityczne

(Dokończenie ze str. 1)

Podczas konferencji pt. „W sprawie stronniczości LRT oraz nielegalnego zaangażowania w kampanię wyborczą poprzez wspieranie poszczególnych partii politycznych” podkreślono, że metodami buldożerowymi czynione są próby wyeliminowania AWPL-ZChR z życia politycznego ignorując w ten sposób wolę dziesiątek tysięcy wyborców, że system wyborczy jest czasami organizowany w ten sposób, by zniechęcić wyborców do wyrażenia swej woli, zaś LRT w zasadzie otwarcie angażuje się w procesy polityczne i wybory.

Poseł apeluje o zaprzestanie kłamstw

Olszewski przypomniał, że LRT jest nadawcą publicznym, finansowanym z budżetu państwa, który musi umożliwić wyrażenie opinii różnym grupom ludzi o odmiennych poglądach, w tym także partiom politycznym. Jednak, jak przyznał, „Im dalej, tym bardziej odnoszę wrażenie, że LRT straciło obiektywność, uczciwość i profesjonalizm, jednak to, co się dzieje ostatnimi czasami, nie można ogarnąć rozumem: tyle kłamstw, pomówień i propagandy nie usłyszałem przez całe swoje życie” – oburzenia nie krył poseł.

Parlamentarzysta zaapelował do LRT o zaprzestanie kłamstw, wykonywanie swojej pracy poprzez obiektywne i pozbawione stronniczości informowanie społeczeństwa. Wyraził także swoje

zdziwienie, że publiczny nadawca nie ponosi żadnej odpowiedzialności za szerzenie dezinformacji i pomówień. Jako przykład podał sztuczne tworzenie przez LRT szumu wokół rzekomych nieprawidłowości w komisjach wyborczych w rejonie wileńskim, choć, jak poinformowała Główna Komisja Wyborcza, żadnych naruszeń nie ma. Jednak, jak zauważa Olszewski, kiedy faktycznie pojawiają się realne problemy, LRT milczy.

Zdaniem parlamentarzysty, zadaniem publicznego nadawcy jest zachęcanie ludzi do wzięcia udziału w wyborach, tak, by jak najwięcej osób wyraziło przy urnach swoją wolę wyborczą i oddało głos na, w ich mniemaniu, najodpowiedniejszego kandydata: „Niestety, LRT działa na odwrót, pokazując programy o niczym, zamiast pokazywać i mówić np. o tym, że na przykład w rejonie wileńskim, posiadającym największą liczbę wyborców, zamiast dotychczasowych czterech miejsc, w których można oddać głos przedterminowo, pozostawiono jedynie dwa” – powiedział poseł, dodając, że po wprowadzonych zmianach wielu mieszkańców rejonu wileńskiego, chcąc oddać głos przedterminowo, musiało pokonać nawet ponad 40 kilometrów.

„Chciałbym zadać pytanie Głównej Komisji Wyborczej, czy to jest normalne, że w moim miednickim okręgu wyborczym z 39 tysiącami wyborców nie było ani jednego lokalu, w którym

można było oddać głos przedterminowo, chociaż w ostatnich wyborach takich były dwa: w Rudominie i Ławaryszkach?” – pytał.

Poseł: „To jest antydemokratyczny skandal”

Parlamentarzysta przytoczył statystyki, według których w takich rejonach jak orański, ignaliński czy birstański przedterminowo swój głos oddało od 11 do 13 proc. wyborców, podczas gdy w rejonie wileńskim, ze względu na wcześniej wspomniane ograniczenia i niedogodności, były to zaledwie niespełna 3 proc., co sztucznie plasuje rejon wileński na końcu aktywności wyborczej w przedterminowym głosowaniu, stawiając go na 57 miejscu spośród 60 samorządów.

„Ciężko jest zrozumieć, jak w rejonie olickim czy solecznickim, które mają około 25 tysięcy wyborców, były dwa – trzy lokale przeznaczone do głosowania przedterminowego, a w rejonie wileńskim, gdzie tych wyborców jest prawie cztery razy więcej, zaledwie dwa. To absurd! Kto jest odpowiedzialny za ten nonsens? Kto przyjął takie trudne do wyobrażenia decyzje?” – pytał. Jak się okazuje decydującym o likwidacji dwóch lokali w rejonie wileńskim był głos przewodniczącej komisji okręgowej rejonu wileńskiego, przedstawicielki partii socjaldemokratycznej (Janina Girucka – przyp. red.), na zlecenie, jak sama przyznała, sztabu

partii socjaldemokratycznej. „To jest poważne naruszenie procesu wyborczego, ale ze strony LRT nie ma na to żadnej reakcji, nadal są tworzone programy o niczym, zamiast pokazywać i mówić o poważnych naruszeniach” – mówił Olszewski.

„Zasadne jest więc pytanie: dlaczego dochodzi do takich dyskryminujących i stronniczych decyzji? To, w moim mniemaniu, jest skandal” – ocenił parlamentarzysta. Źródłem takiego stanu rzeczy dopatruje się w niektórych decyzjach Głównej Komisji Wyborczej, która w 60 samorządach na przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej nie mianowała ani jednego przedstawiciela AWPL-ZChR, choć partia w wyborach uzyskuje ponad 5,5 procent głosów i jest parlamentarną siłą polityczną. „To właśnie o takich kwestiach powinna informować LRT, gdyż jest to dyskryminacja” – mówił Olszewski apelując do publicznego nadawcy o zbadanie tej sprawy.

Apel do niejawnych uczestników

Do jawnych i zwłaszcza tych niejawnych uczestników kampanii politycznej zwróciła się podczas konferencji Beata Aleksandrowicz, kandydatka z ramienia AWPL-ZChR na radną w radzie stołecznej: „LRT bierze udział w tworzeniu na Litwie nowej rzeczywistości politycznej, tym niemniej zadajmy sobie pytanie, czy w państwie demokratycznym z

prawdziwego zdarzenia jest to do przyjęcia? Rzeczywistość polityczną tworzymy wszyscy my – obywatele i nikt, żadna grupa interesów nie ma prawa kwestionować tej fundamentalnej zasady. Jeszcze możemy zawalczyć o prawdziwą demokrację w naszej ojczyźnie. Tylko walczmy otwarcie, honorowo i przejrzysto”.

Polacy na równi z innymi płacą podatki

Renata Sobieska, kandydatka na radną rejonu wileńskiego, zwróciła szczególną uwagę na tendencyjność informacji podawanych przez LRT. Nierzadko, szczególnie w okresie przedwyborczym, większość informacji podawanych przez publicznego nadawcę, były to artykuły nieprzychylnie AWPL-ZChR. „Sensacji szuka się wszędzie, gdzie tylko to możliwe” – mówiła. Renata Sobieska zwróciła także uwagę na mowę nienawiści wymierzoną w internecie przeciwko polskiej partii.

„LRT jako telewizja państwowa, utrzymywana z podatków mieszkańców, powinna pamiętać, że wyborcy AWPL-ZChR są także podatnikami i ich interesy należy reprezentować na równi z innymi” – dodała na zakończenie, życząc wszystkim wzajemnego szacunku. „Wybory się odbędą. Zwycięzca będzie jeden, a po wyborach przyjdzie nam spojrzeć sobie w oczy. Pamiętajmy o tym. Szacunku życzę wzajemnego” – zaapelowała młoda polityk.

Obchody święta 11 Marca w Rudominie

„Bądź pozdrowiona, tak oczekiwana wiosną...”

11 marca Litwa uroczystie obchodzi Dzień Odrodzenia Państwa Litewskiego. Z tej okazji, tradycyjnie, w tym dniu w różnych zakątkach naszego kraju odbywają się uroczystości. Do tych obchodów dołączyła również społeczność Rudominy.

Z okazji odzyskania przez Litwę niezależnej od ZSRR państwowości Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie w dniu 11 marca zaprosił na świąteczny koncert.

Obchody rozpoczęto od uroczystej Mszy św. w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Dobrej Rady. Podczas Liturgii modlono się za Ojczyznę oraz tych, którzy polegli w imię wolności Litwy. Mszę św. uświetnił śpiew uczniów Gimnazjum „Rytas” w Rudominie, pod kierownictwem Liny i Kęstutisa Jaskievičiusów. Po Mszy św. wszyscy udali się do Gimnazjum „Rytas” w Rudominie, gdzie odbył świąteczny koncert.

Program artystyczny rozpoczęła starsza grupa litewskiego

zespołu tańca ludowego „Žiogeliai”, działającego przy WOK w Rudominie, pod kierownictwem Inety Dubininkaitė. Zespół ten wykonał kompozycję choreograficzną „Gailingis”.

Na początku koncertu wszyscy goście uroczystie odśpiewali hymn narodowy Litwy.

W świątecznym koncercie wzięła udział młodzieżowa grupa Gimnazjum „Rytas” w Rudominie „Gegužė”, który powstał w ubiegłym roku. Repertuar zespołu stanowią piosenki ludowe oraz współczesne. Podczas koncertu wystąpiła również starsza i młodsza grupa litewskiego zespołu tańca ludowego „Žiogeliai”, zespół wokalny „Gija”, zespół folklorystyczny „Verdenė” oraz męski zespół wokalny „Seni draugai”. Wszystkie utwory wykonane tego dnia przez artystów były poświęcone ukochanej ojczyźnie. Wraz z zespołami przepiękne piosenki patriotyczne śpiewała cała sala.

W roli organizatorów obchodów wystąpił Wielofunkcyjny

Ośrodek Kultury w Rudominie, pod kierownictwem Wiolety Czerszki.

Organizatorzy serdecznie dziękują Samorządowi Rejo-

nu Wileńskiego za wsparcie obchodów. Słowa dziękczynienia są skierowane do dyrektora Gimnazjum „Rytas” w Rudominie Ramūnasa Maniuški za udo-

stępnie pomieszczenia oraz nauczycieli Liny i Kęstutisa Jaskievičiusów za przepiękny śpiew uczniów podczas Mszy św.

Organizatorzy

Zbliżyć i łączyć, a nie dzielić

(Dokończenie ze str. 1) miejscowych twórców ludowych i rękodzielników, nabyć tradycyjne palmy podwileńskie, przedmioty z drewna i ceramiki, miotły, wiklinowe kosze i koszałki, biżuterię, obrazy. Stoiska ugięły się od rozmaitych wędlin, ryb, miódów, kolorowych lizaków i innych słodkich przysmaków. Nie zabrakło też tradycyjnych pierników i obwarzanków.

Swoje stoiska miały Muzeum Władysława Syrokomli w Borjokowszczyźnie oraz Centrum Dziennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie, na którym można było nabyć rękodzieła, wykonane przez wychowanków tej placówki.

Tegoroczny jarmark w Niemenczynie był wyjątkowy, bo zbiegł się w czasie ze świętem narodowym – Dniem Odzyskania

Niepodległości Litwy. Z tej okazji podczas oficjalnego otwarcia jarmarku wspólnie odśpiewano hymn Litwy. Mieszkańców i gości miasta przywitała posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, mer rejonu wileńskiego Maria Reksė, starosta Niemenczyna Artur Komarowski i wiceprezes Wileńskiego Rejonowego Oddziału Związku Polaków na Litwie Waldemar

Urban, który w imieniu ZPL wręczył dyplomy uznania organizatorom jarmarku – gospodarzowi jarmarku Arturowi Komarowskiemu, dyrektorowi Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny w Niemenczynie Algimantowi Baniewiczowi, dyrektorowi Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Niemenczynie Germanowi Komarowskiemu oraz inicjato-

rowi i pomysłodawcy „Kaziuczka Niemenczyńskiego” radnemu Zygmuntowi Żdanowiczowi. Na święcie kaziukowym był też obecny wójt polskiej Gminy Grudziądz Andrzej Rodziewicz, którego dziadek był mieszkańcem miasta nad Wilią i przed wojną był właścicielem prosperującego sklepu.

Kaziuczek Niemenczyński to nie tylko jarmarczne stragany, ale też wesoła muzyka i zabawa. Dla uczestników oraz gości jarmarku zagrały i zaśpiewały: zespół „Jonis” z Szawli, kapela „Spelmani” z Łotwy, „Kapela Świętojańska” z Sużan, „Kapela Kawalerów Podwileńskich” oraz zespół wokali-

ny „Gija”. Program artystyczny prowadziła i występy kolejnych zespołów zapowiadała Barbara Kuziniewicz-Aliaševičienė.

„Kaziuczek Niemenczyński” tradycyjnie odbywa się tydzień po jarmarku kaziukowym w Wilnie i w ostatnich latach zyskał popularność nie tylko wśród miejscowych i okolicznych twórców i rękodzielników, ale też przyjeżdżają tutaj ludzie z całej Litwy. Jak podkreślił w swym wystąpieniu inicjator tradycyjnego przedsięwzięcia, w założeniu „Kaziuczek Niemenczyński” miał zbliżyć i łączyć ludzi, a nie dzielić.

Inf. wł.

Fot. Marian Dźwiniel

Nowela o przedłużeniu terminu składania podań o rekompensatę działką leśną – rozpatrywana w trybie pilnym

Na piątkowym posiedzeniu Sejm jednogłośnie przyjął w pierwszym czytaniu poprawkę do ustawy o restytucji mienia, która do końca tego roku przedłuża możliwość otrzymania rekompensaty za niezwróconą ojcowiznę w postaci działki leśnej na terenach wiejskich. Nowela trafiła do dalszych prac w Komitecie ds. Wsi. Posłowie zgodzili się, aby została rozpatrywana w trybie pilnym.

Z rekompensaty w postaci działki leśnej spadkobiercy i byli właściciele mogli skorzystać do 1 lutego tego roku.

Posłowie na Sejm Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski razem z posłami innych frakcji proponują zmiany do ustawy o restytucji mienia, wydłużające termin, w którym można złożyć podanie o rekompensatę za niezwróconą dotąd ziemię w formie działki leśnej do 31 grudnia 2023 roku.

Jak podkreśla posłanka Tamašunienė, przedłużenie terminu składania podań o rekompensatę działką leśną daje ludziom możliwość wyboru formy rekompensaty, co jest znacznie lepsze niż niewiarygodnie niskie rekompensaty pieniężne.

„Zmiany do ustawy o restytucji mienia uzgodnione zostały z Ministerstwem Środowiska, w gestii którego jest obecnie Narodowa Służba Rolna. Wydłużenie

terminu daje obywatelom, którym jeszcze nie zwrócono prawa własności do posiadanej w mieści ziemi, możliwość wyboru i ubiegania się o rekompensatę w formie działki leśnej. Proponujemy ten termin przedłużyć do końca roku – powiedziała Tamašunienė przedstawiając projekt w Sejmie. – Ministerstwo Środowiska i powołana prze niego grupa robocza pracuje i szuka kompleksowych rozwiązań, ale wspólnie

doszliśmy do wniosku, że możliwość otrzymania działki leśnej za posiadaną w mieście ziemię jest znacznie lepsze niż niewiarygodnie niskie rekompensaty pieniężne za ziemię”.

Rita Tamašunienė wyraziła nadzieję, że wydłużenie terminu możliwości otrzymania rekompensaty w formie działki leśnej przyczyni się do szybszego zakończenia procesu restytucji mienia.

Według danych Narodowej Służby Rolnej, na zwrot ziemi oczekuje około 3000 mieszkańców Wilna, Grzegorzewa i rejonu trockiego (stan na 1 stycznia 2023 r.).

Podczas posiedzenia Sejmu minister środowiska Simonas Gentvilas powiedział, że istnieje realna możliwość, aby proces zwrotu ziemi zakończyć w ciągu roku. „Teraz w Wilnie sformowano dostateczną liczbę działek ziemi, aby mieszkańcy odzyskali własność. Proponowana nowela ustawy daje alternatywę – rekompensatę w postaci działki leśnej” – powiedział minister o możli-

wościach wyboru. I apelował do mieszkańców, którzy oczekują na zwrot ziemi, aby nie ulegali zastraszaniu pośredników, skupujących prawo do odzyskiwanej ziemi, że nie wystarczy wolnych działek. „Nie ulegajcie szantażowi! Zawiadomcie służby, jeśli z wami kontaktuje się pośrednik i straszy, że nie otrzymacie ani ziemi, ani lasu i zachęca podpisać wstępną umowę. Wszystkim wystarczy działek – zarówno lasu jak i ziemi” – zapewnił minister.

Posłowie jednogłośnie przyjęli w pierwszym czytaniu poprawkę do ustawy o restytucji mienia, która do końca tego roku przedłuża możliwość otrzymania rekompensaty za niezwróconą ziemię w postaci działki leśnej. Teraz zostanie ona skierowana do rozpatrzenia przez sejmowy Komitet ds. Wsi. „Dobra wiadomość jest taka, że zostanie ona rozpatrzona w trybie pilnym i pod obrady Sejmu ma trafić jeszcze w marcu” – powiedziała dla naszego portalu posłanka Rita Tamašunienė.

W stolicy

Ulegają zmianie przepisy dotyczące opłat parkingowych

Stoleczna Rada zaaprobowala zmianę opłat lokalnych za parkowanie samochodów. Ma na celu zautomatyzowanie kontroli poboru opłat i uproszczenie opłat za parkowanie samochodów.

Decyzja wejdzie w życie następnego dnia po opublikowaniu jej w prasie, z wyjątkiem przepisów dotyczących osób niepełnosprawnych i kontroli elektronicznej, które wejdą w życie 1 października. Od 1 października wydłużona zostanie możliwość uiszczania dobowej opłaty lokalnej – zamiast dotychczasowych 72 godzin, opłatę można będzie uiścić w ciągu 168 godzin.

Nie będzie też więcej żółtych kartek, stworzono bowiem możliwość dobrowolnego zarejestrowania danych kontaktowych kierowców samochodów na portalu samoobsługowym administrowanym przez JUDU (przedsiębiorstwo samorządowe „Susisiekimo paslaugos”). Oznacza to, że do zarejestrowanych osób wysyłane będą komunikaty z propozycją uiszczenia opłaty za dzień lub przypomnienie o uiszczeniu opłaty. Osoby, które nie chcą rejestrować

swych danych kontaktowych, będą mogły samodzielnie sprawdzić, czy istnieją aktualne zapisy o nieuiszczaniu opłaty, a jeśli tak, to szybko i wygodnie uiścić opłatę.

Z ulgi w opłatach lokalnych można skorzystać na dwa sposoby: osoby niepełnosprawne będą mogły rejestrować się na portalu samoobsługowym lub w punktach obsługi klienta poprzez wskazanie numerów rejestracyjnych nie więcej niż dwóch samochodów, powiązanych z kartą parkingową dla osób niepełnosprawnych. Mogą też skorzystać z aplikacji mobilnej poprzez zaznaczenie bezpłatnego biletu, przy zamówieniu którego trzeba będzie podać numer rejestracyjny samochodu i numer karty parkingowej

dla osoby niepełnosprawnej.

Nowe przepisy zakładają również więcej zmian – uproszczone udostępnianie miejsc parkingowych do czasowego użytkownika, np. na czas filmowania, czasowych ograniczeń, budowy i podobnych przypadków. Niższa (ulgowa) roczna opłata w wysokości 30 euro przewidziana nie tylko dla motocykli, ale także dla motorowerów, trójkołowców i czterokołowców w czerwonej, żółtej i zielonej strefach opłat.

Uwzględniając prośby ministerstwa spraw wewnętrznych i powiązanych instytucji, zmieni się również koncepcja transportu specjalnego i warunki, w których nie podlegają one opłacie lokalnej.

Inkubator sztuki ważnym graczem międzynarodowym

Radosne wieści o wygraniu przez litewskich naukowców znaczących projektów europejskich podano do wiadomości publicznej na początku bieżącego roku, ważne zmiany zachodzą również w szeregach twórców sztuki – pionier wileńskiego sektora kreatywnego – Zarzeczański Inkubator Sztuki („Užupio meno inkubatorius”) – został partnerem międzynarodowej inicjatywy „New European Bauhaus” (NEB), otwierając tym samym litewskim twórcom drogę do uznania na skalę światową.

Spółeczność NEB to ponad 600 partnerów, w tym organizacje pozarządowe, fundacje, placówki oświatowe i badawcze. Inicjatywa ta umożliwi artystom i przedstawicielom biznesu kreatywnego ubiegać się o rozszerzone finansowanie dla członków tej społeczności – od inwestycji w start-upy po dziedzictwo kulturowe czy inne docelowe projekty. Po otrzymaniu ponad 100 mln euro finansowania obecnie w całej Europie realizowane są małe i duże inicjatywy w ramach „New European Bau-

haus”. W tym roku Komisja Europejska zwiększy finansowanie i w latach 2023-2024 przeznaczy kolejne 106 mln euro.

„New European Bauhaus” to kreatywny ruch interdyscyplinarny, który łączy Europejski Zielony Ład z codziennym życiem i przestrzeniami mieszkalnymi. NEB zachęca do współtworzenia zrównoważonej i integracyjnej przyszłości – przyjemnej dla oka, umysłu i duszy. Budując mosty między przedstawicielami różnych dziedzin oraz łącząc różne dyscypliny (naukę, technologię, sztukę, kulturę), sieć ta skupia obywateli, ekspertów, firmy i instytucje, które tworzą ideę zrównoważonego życia w Europie i

poza nią. Na przykład, w lutym przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen w towarzystwie 15 członków Komisji Europejskiej udała się do Kijowa na pierwsze spotkanie KE z rządem Ukrainy, podczas którego omówiono również chęć pomocy Ukrainie w odbudowie miast w sposób jakościowy, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu z wykorzystaniem wspomnianego programu.

„Zarzeczański Inkubator Sztuki promuje przedsiębiorczość twórców, zaangażowanie społeczne, nowatorstwo w sztuce i rozwój syntezy sztuk poprzez współpracę twórców i otwarcie twórczości na wspólnotę narodową i międzynarodową (...). Stając się członkiem „New European Bauhaus” Zarzeczański Inkubator Sztuki będzie odtąd mógł otworzyć naszym twórcom liczącą ponad 600 partnerów społeczność, dzieląc się kontaktami i możliwościami aktywniejszego udziału na europejskich i światowych rynkach sztuki i kreatywności użytkowej” – mówi dyrektor Zarzeczańskiego Inkubatora Sztuki.

Pałac Kirdejów ma zostać wynajęty dla Muzeum Miasta Wilna

Stolecznej Radzie przedstawiono propozycję wynajęcia na zasadzie użyczenia poza konkursem mieszczącego się przy ul. Barboros Radvilaitės historycznego pałacu Kirdejów dla Muzeum Miasta Wilna.

Obecnie muzeum działa w tymczasowej siedzibie przy ulicy Niemieckiej. Co prawda, przed wynajęciem pałac będzie musiał zostać wyremontowany i przystosowany do działalności muzeum. „Zrobimy wszystko, by rozlokowany w tak szczególnym miejscu, lecz opuszczony od 30 lat zespół budynków jak najszybciej stał się ulubionym i odwiedzanym przez wilnian i gości miasta miejscem” – powiedziała dyrektorka Muzeum Miasta Wilna Rasa Antanavičiūtė.

Muzeum pilnie potrzebuje nowej siedziby: na razie nie posiada pomieszczeń na stałą ekspozycję, edukację i przechowywanie zbiorów i tymczasowo działa na pierwszym piętrze budynku mieszkalnego przy ulicy Niemieckiej. Wydarzenia organizowane są wyłącznie na niewielkiej powierzchni wystawienniczej, co znacznie ogranicza liczbę uczestników i format wydarzeń. Mimo to muzeum cieszy się dużą popularnością. W ciągu prawie dwóch lat działalności ekspozycje odwiedziło już prawie 25 tys. osób. Od momentu otwarcia muzeum współpracuje z ponad 60 innymi litewskimi i zagranicznymi instytucjami oraz prywatnymi kolekcjonerami i eksponaty z ich zbiorów prezentuje na wystawach muzeum.

Muzeum zajmie ogółem 1 244 m kw. powierzchni. Na pierwszym piętrze budynku głównego mogłoby się rozlokować centrum dla odwiedzających, przestrzeń edukacyjną, czytelnia, sklep z pamiątkami i księgarnia, na piętrze drugim – stała ekspozycja o Wilnie, na trzecim (na poddaszu) – wystawy czasowe. W bylej oficynie pałacu (wcześniej działały tu warsztaty, były pomieszczenia pomocnicze) po ogłoszeniu przetargu na wynajem mogłaby się rozlokować kawiarnia, natomiast w dawnej powozowni – przestrzeń konferencyjna, administracja muzeum i magazyn eksponatów. Z kolei na dziedzińcu pałacu Kirdejów można by było eksponować związane z historią Wilna obiekty większego formatu, nadające się do warunków plenerowych, w sezonie letnim odbywałyby się tu imprezy, a na gości czekał ogródek kawiarniany.

Przełom w sferze demokracji płci

Wilno dąży do zmian w dziedzinie równości płci i dołącza do międzynarodowej platformy promującej postęp kobiet. Będzie też dążyć do realizacji inicjatyw na rzecz demokracji płci.

Po uzyskaniu członkostwa sieci „FemCities” miasto skupi się na przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet w bliskim środowisku, wymianie doświadczeń i zapewnieniu równych możliwości.

„Cieszę się, że temat praw człowieka zajmuje coraz ważniejsze miejsce w planie działań miasta. Przystąpienie Wilna do sieci „FemCities” to ważny komunikat naszego miasta dla społeczności międzynarodowej – że patrzymy w tym samym kierunku, dążymy do bardzo konkretnych i widocznych zmian zarówno w zapewnianiu równych szans, jak też tworzeniu bezpieczniejszego środowiska dla wszystkich. Niewątpliwie jest to również znacząca platforma dla miejskich ekspertów do wymiany najlepszych praktyk i zastosowania ich w swoim mieście” – mówi przewodnicząca grupy doradczej mera, wiceprzewodnicząca Komisji Praw Człowieka Samorządu m. Wilna Ieva Dirmaitė.

Wskaźnik równouprawnienia płci obliczony przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn pokazuje, że Litwa zajmuje 21. miejsce spośród 28 krajów UE (60,6 punktów na 100 możliwych). Szczególnie aktualne obszary nierówności płci to reprezentacja w procesie podejmowania decyzji, podział obowiązków domowych i opieki nad dziećmi, segregacja naukowa i zawodowa, zależność ekonomiczna kobiet oraz przemoc wobec kobiet w społeczeństwie i w rodzinie – skrajna forma dyskryminacji kobiet.

Dołączyć do sieci zapraszane są administracje samorządów miast europejskich, jak również – przedstawiciele środowisk akademickich, biznesu i organizacji pozarządowych. Przystąpienie do „FemCities” zainicjowała Komisja Praw Człowieka Samorządu m. Wilna na wniosek Grupy Roboczej ds. Równouprawnienia Kobiet i Mężczyzn, w skład której wchodzi: kierownik Grupy Doradców Mera Wilna Ieva Dirmaitė, radna Vilija Gucevičiūtė, kierownik organizacji pożytku publicznego „Ivairovės ir edukacijos namai” Lina Januškevičiūtė oraz założycielka zrzeszenia „Vilniaus Moterų namai” Lilija Henrika Vasiliauskaitė.

Działania sieci koordynuje Departament ds. Kobiet Samorządu m. Wiednia.

Gratulujemy pięknego jubileuszu pracownicze starostwa niemieckiego Aleksandrze PASZKIEWICZ i życzymy, aby każdy dzień życia był pożyteczny, niósł radość i dobry nastrój.

Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 16 marca	Piątek 17 marca	Sobota 18 marca	Niedziela 19 marca	Poniedziałek 20 marca	Wtorek 21 marca	Środa 22 marca
6°C	6°C	8°C	10°C	11°C	10°C	9°C
0°C	-1°C	1°C	4°C	5°C	7°C	5°C
Księżyc:		III 21 NÓW	III 29 1 KWADRA	IV 06 PEŁNIA	IV 13 OSTATNIA KWADRA	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 16 marca

Słońce: wsch. – 6.32, zach. – 18.23
Długość dnia – 11 godz. 51 min.
Abrahama, Gabriela, Hilarego, Izabeli, Walentego

Piątek, 17 marca

Światowy Dzień Morza
Słońce: wsch. – 6.29, zach. – 18.25
Długość dnia – 11 godz. 56 min.
Gertrudy, Jana, Patryka, Reginy, Zbigniewa

Sobota, 18 marca

Słońce: wsch. – 6.27, zach. – 18.27
Długość dnia – 12 godz. 00 min.
Anzelma, Cyryla, Edwarda, Feliksa, Marty, Narcyza

16 MARCA

1823 – urodził się w Kupiszkach Kazimierz Łapczyński, budowlany, etnograf, botanik (*Flora litewska w „Panu Tadeuszu”*) (zm. 1892).

1973 – większość europejskich Kościołów luterzańskich i reformowanych podpisały Konkordię Leuenberską (Szwajcaria).

17 MARCA

1938 – wykorzystując wzrost incydentów granicznych i śmierć żołnierza KOP i ze względu na zagrożenie ze strony Niemiec Polska wystosowała ultimatum wobec Litwy z żądaniem natychmiastowego nawiązania stosunków dyplomatycznych; przyjęte przez Litwę.

18 MARCA

1863 – w jednej z najkrwawszych bitew powstańcy (dow. dyktator M. Langiewicz) pokonali wojska rosyjskie w bitwie pod Grochowiskami (woj. świętokrzyskie).

1923 – urodziła się we w. Towianki (r. kiejdański) Kalina Skłodowska-Antonowicz, etnograf, polonistka i muzealnik, działaczka polonijna na Litwie (zm. 2003); po wojnie w Torunie.

1943 – zmarła Helena Mniszkówna (Rawicz Radomska), pisarka, autorka romansów z życia wyższych sfer (*Trędowata*) (ur. 1878).

– kierownictwo Walki Cywilnej ogłosiło, że szmalcownictwo (wymuszanie okupu na ukrywających się Żydach) będzie karane śmiercią.

19 MARCA

1923 – urodził się w Nowych Święcianach Antoni Dilys, ksiądz wielu parafii Wileńszczyzny (zm. 2019).

2013 – inauguracja pontyfikatu papieża Franciszka.

Niedziela, 19 marca

Uroczystość św. Józefa

Słońce: wsch. – 6.24, zach. – 18.29
Długość dnia – 12 godz. 05 min.
Bogdana, Józefa, Marcelego, Marka

Poniedziałek, 20 marca

Słońce: wsch. – 6.22, zach. – 18.31
Długość dnia – 12 godz. 09 min.
Aleksandry, Anatola, Józefa, Klauddii, Marcina, Wincentego

Wtorek, 21 marca

Słońce: wsch. – 6.19, zach. – 18.33
Długość dnia – 12 godz. 14 min.
Benedykty, Filemona, Lubomira

Środa, 22 marca

Słońce: wsch. – 6.17, zach. – 18.35
Długość dnia – 12 godz. 18 min.
Augusta, Bogusława, Katarzyny, Mikołaj, Zachariasza

20 MARCA

43 p.n.e. – urodził się Owidiusz, Publius Ovidius Naso, jeden z najwybitniejszych elegików rzymskich (zm. 18).

1673 – zmarł Klemens Augustyn Kordecki, OSPPE, przeor paulinów i dowódca obrony Jasnej Góry podczas potopu szwedzkiego (ur. 1603).

1923 – zmarł abp lwowski Józef Bilczewski, święty, prof. teologii i rektor UJK, propagator kultu NMP Królowej Polski (ur. 1860).

1998 – zmarł Maciej Słomczyński, pisarz i tłumacz (m. in. „Dzieła wszystkie” Szekspira), autor powieści kryminalnych (jako Joe Alex, K. Kwaśniewski) (ur. 1920).

2003 – nalotem bombowym koalicji międzynarodowej na Bagdad rozpoczęła się II wojna w Zatoce Perskiej (w Iraku).

21 MARCA

1063 – zmarła w klasztorze w Saalfeld/Saale (Niemcy) Rycheza (Ryksa) Lotaryńska, pierwsza udokumentowana królowa Polski (w 1025 jako żona Mieszka II) (ur. 993).

1973 – zmarł Jan Marcin Szancer, grafik, ilustrator książek dla dzieci, autor ilustracji do ponad 200 książek, pierwszy kierownik artystyczny TVP (ur. 1902).

22 MARCA

1923 – urodził się Marcel Marceau (jako Mangel), francuski aktor i mim – najwybitniejszy w historii, „poeta gestu” (zm. 2007).

1943 – niemieckie SS Sonderkommando Dirlewanger oraz kolaborujący Batalion Policyny nr 118 dokonali pacyfikacji białoruskiej wsi Chatyń, zostało spalonych 149 osób.

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Najwcześniejsze bliźniaki

Adiah i Adrial, brat i siostra, urodzeni przed rokiem w kanadyjskim Toronto, są najbliźszymi oraz najwcześniejszymi bliźniętami – przyszli na świat w 22 tygodniu ciąży, 18 tygodni przed spodziewanym terminem. Właśnie zostali wpisani do Księgi Guinnessa.

W ich przetrwaniu znaczenie miały jednak nie tylko dni, ale wręcz godziny. Gdyby akcja porodowa rozpoczęła się kilkanaście godzin wcześniej, szpital, kierując się przepisami, miałby prawo nie podjąć walki o ich życie.

Dla Shakiny Rajendram to była druga ciąża. Pierwszą straciła zaledwie kilka miesięcy wcześniej.

Shakina twierdzi, że włożyła cały wysiłek w to, by „powstrzy-

mać dzieci”. Udało się. Ostatecznie dzieci urodziły się zaledwie godzinę po północy 4 marca 2022 roku, w pierwszym dniu 22. tygodnia ciąży. Adiah Laelynn Nadarajah przyszła na świat z wagą poniżej 340 g, jej brat, Adrial Luka Nadarajah, urodzony 23 minuty później, ważył niecałe 425 g.

„Urodzili się mniejsi niż nasza dłoń. Ludzie wciąż nam nie wierzą, kiedy im o tym mówimy” – mówi szczęśliwa matka. „Przez ich skórę widzieliśmy, jak biją ich serca” – wyjaśnił z kolei ojciec Kevin Nadarajah.

Dzieci we wczesnym okresie walczyły z wieloma poważnymi problemami zdrowotnymi, ale jest z nimi coraz lepiej. Nadal pozostają pod baczna obserwacją lekarzy.

Kulturalnie?

Wszystko naraz

95. ceremonia wręczenia nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej zakończyła się olbrzymim triumfem filmu „Wszystko wszędzie naraz” w reżyserii Dana Kwana i Daniela Scheinerta. Obraz zdobył aż 7 Oscarów, w tym – dla najlepszego filmu.

Ekscytryczna komedia science fiction „Wszystko wszędzie naraz” z Michelle Yeoh w roli głównej była faworytem w wyścigu. Miała 11 nominacji. Yeoh została najlepszą aktorką, a Kwan i Scheinert – reżyserami oraz scenarzystami. Film wyróżniono też za montaż, a także w obydwu drugoplanowych kategoriach aktorskich (Ke Huy Quan i Jamie Lee Curtis).

Statuetka za najlepszą pierwszoplanową męską kreację powędrowała w ręce Brendana Frasera, gwiazdy „Wieloryba”.

Oscarowy „srebrny medal” przypadł niemieckiemu „Na Zachodzie bez zmian”. Adaptację klasycznej prozy Remarque’a autorstwa Edwarda Bergera nagrodzono aż czterokrotnie, w tym w kilku kategoriach technicznych oraz za najlepszą produkcję międzynarodową – pokonał „IO” Jerzego Skolimowskiego.

Największymi przegranymi gali są z kolei „Elvis” Baza Luhrmanna oraz „Duchy Inisherin” Martina McDonagha. Obydwa filmy zdobyły po 9 nominacji. I w obydwu przypadkach nie udało się zamienić tych nominacji na choćby jedną statuetkę. Jak też „Fabelmanowie” Stevena Spielberga – na 7 nominacji. Uwieleniane przez publiczność „Top Gun: Maverick” oraz „Avatar: Istota wody” dostały z kolei nagrody pocieszenia w postaci statuetek za dźwięk i efekty specjalne.

Opowieść o rosyjskim opozycjoniście Aleksieju Nawalnym Daniela Rohera zwyciężyła w kategorii najlepszy film dokumentalny. „Guillermo del Toro: Pinochio” – najlepszy film animowany, „Irlandzkie pożegnanie” Toma Berkeley’a i Rossa White’a – najlepszy film krótkometrażowy, „Zaklinacze słońca” – najlepszy krótkometrażowy film dokumentalny.

Najlepszą piosenką okazała się „Naatu Naatu” z filmu „RRR” – pierwszy w historii utwór nominowany do Oscara pochodzący z indyjskiego filmu.

9 771648 531003

Śmiech na zdrowie

– Dlaczego nie jesteś

zadowolony?

– Przeprowadzałem do domu różne kobiety, ale nie podobały się matce.

– Przeprowadź podobną do matki.

– Przeprowadziłem, ale nie podobała się ojcu...

– Stary, dlaczego nie zgolisz tej brody?

– Nie mogę... To przez chorobę genetyczną.

– Serio? A co to za choroba?

– Brzydki ryj.

– Jasiu, kogo częściej słuchasz, mamy czy taty? – pyta nauczycielka w szkole.

– Mamy.

– A dlaczego?

– Bo mama więcej mówi!

Rozmawiają dwie sąsiadki:

– Wie pani, ten sąsiad z parturu to bardzo dobry człowiek. Cały swój dorobek przekazał sierocińcowi.

– A dużo tego było?

– Ośmioro dzieci!

Na zakupach w osiedlu:

– Proszę pani, a może rukolę dostanę?

– Proszę poczekać, sprawdzę... A po chwili:

– Niestety, jest Hoop Cola, Coca-Cola, jest też Pepsi, ale Ru-Coli nie ma.

Spotykają się dwie znajome:

– Wiesz, straciłam na wadze.

– I nie cieszysz się?

– No nie, bo kupiłam wczoraj wagę za 50 euro, a dzisiaj jest w promocji o 50 proc. taniej.

Kobiety nie piją, bo wiedzą doskonale, że wszyscy mężczyźni są piękni.

Po parku przechadzają się dwaj policjanci. Wkurzeni, bo nikogo jeszcze dziś nie złapali, nie stłukli. Ale naraz patrzą, facet wcina jabłko. Jeden mówi do drugiego:

– Ty, zobacz, je jabłko, zaraz wyrzuci ogryzek, a my go cap!

Więc gorliwi funkcjonariusze zbliżyli się do gościa, obracającego w dłoniach ogryzek.

– Co obywatel chciał zrobić z ogryzkiem?

– Jak to co? Chciałem go zjeść.

– Jak to?

– No, tak. Nie wiecie, że kto je ogryzki ten mądrzeje?

– Niech obywatel udowodni!

– Ja wam mogę ten ogryzek tanio odsprzedać, a sami się przekonacie! Powiedzmy dwa złote.

– Ale na pewno zmądrzejemy?

– Sto procent.

– Dobra.

Złożyli się po złotówce i uradowani rzucili się na ogryzek. Po chwili jeden z nich skrobie się w głowę i mówi:

– Ej, za dwa złote to my mogli mieć ogryzków z kilograma jabłek!

– Ty, to działa!

– Żeby zasnąć, liczę dziewczyny, z którymi się przespałem.

– A czemu nie owce?

– Oj tam, raz się zdarzyło...

Przy zakupie auta:

– Obejrzałem to auto które ma być sprzedane i widzę w nim tylko jeden plus. Na akumulatorze.

W biurze szef krzyczy na pracownika:

– Już sam nie wiem, czy to ja jestem niespełna rozumu czy pan!

– Jestem głęboko przekonany, że nie zatrudniłby pan wariata.

Samochód elektryczny jest jak biegunka... nigdy nie wiesz, czy uda ci się dojechać do domu.